

fremhævet af den høitærede Minister. Smidler-
tid vilde jeg dog ønske, at det maatte nyde
videre Fremme, fordi jeg troer og haaber, at
det vil give Anledning til en Udtalelse af en
almindelig Anskuelse her i Thinget, som kunde
virke gavnlig for selve Sagen, den nemlig, at
Examensvæsenet burde stilles fra Docentvæsenet.
Det blev ogsaa igaar antydet af min ærede
Sidemand til venstre (Klein), at det maaskee
kunde være ønskeligt, om der oprettedes Exa-
menscommissioner. Det er ganske vist, at Do-
centernes eneste Hverv bør bestaae i at holde
Forelæsninger, og, saavidt de formaae det, at
levere videnskabelige Værker; men netop den
Omstændighed, at de tillige ere Examinatorer
i de Fag, hvori de have doceret, er det,
som hæmmer det frie Studium, og vi
staae derfor i denne Henseende ikke saa
lidt tilbage for de Indvætninger, som finde
Sted ved de tydske Universiteter. Jeg troer
ogsaa, at man, da man ophævede Examen Ar-
tium og derved syntes at ville staae ind paa
den samme Vej, som følges ved de tydske Uni-
versiteter, men som vel at mærke er en af de
uhelbigste Veie, man der har betraadt, nemlig
at afholde Afgangsexaminer ved Skolerne,
begik et Misgreb, idet man netop derved for-
enede Examinationen med Underviisningen. Vi
vide Allesammen, hvor uansælsomt det er saavel
i den yngre som i den modne Alder at fri-
gjøre sig for et slavisk Studium, naar man
veed, at Læseren tillige er den, der skal exami-
nere ved den Examen, som nu engang ifølge
Forholdene har en saa stor Betydning for den
unge Mands Fremtidsbane. Derfor der der-
for ved Universitetet blev indrettet Examens-
commissioner i de forskjellige Videnskabsfag,
troer jeg, at det vilde være et stort Skridt
fremad til en heldigere Indvætning og til at
befordre et friere Studium i de forskjellige Vi-
denskabsgrene, ligesom jeg ogsaa troer, at det
vilde være langt gavnligere at gjenoptage, hvad
der er affødt, nemlig Examen Artium og
Examen for Præliminarister, istedetfor, som
man i sin Tid har gjort, at henlægge dem til
Skolerne. Ved en nærmere Drøftelse af Lov-
forslaget i et eventuelt Udvalg har jeg det
Haab, at saadanne Anskuelser vilde gjøre sig
gældende, som kunne medføre den i saa Hæn-

seende ønskelige Forandring. Naar der igaar
er blevet fremhævet, saavidt jeg troer af den
meget ærede Minister, at Candidaterne ikke have
noget Krav paa Befordring af Staten, saa troer
jeg dog neppe, at jeg kan følge den Anskuelse.
Det forekommer mig tværtimod, at naar Staten
stiller bestemte Forordninger til den unge Mand,
som vil berede sig for en vis Livsstilling, har
Staten ogsaa en vis Gjæld til ham, naar han
har opfyldt de stillede Forordninger, naturligviis
i Relation til de foreliggende Forhold, saavel
i Almindelighed, som ogsaa til den enkelte Sup-
plicant, og dette synes ogsaa at have været er-
kjendt af Regjeringen ved Oprettelsen af Exa-
men ved den polytechniske Læreanstalt. Da
nemlig denne Anstalt blev oprettet — jeg troer
det var i 1831 — blev det udtrykkelig be-
kjendtgjort, at de Mænd, der havde underkastet sig
polytechnisk Examen, skulde have samme Ud-
danne Embeder, hvor der ikke forvredes en speciel
Fagexamen. Deri forekommer mig ogsaa at
ligge en Anerkjendelse fra Statens Side af,
at den Mand, der har opfyldt de Forordninger,
Staten gjør til ham, for at kunne træde ind
i en Embedsstilling, ogsaa har et berettiget
Krav paa Staten i Relation til Forholdene,
naar han har opfyldt de Bestemmelser, som
Staten har foreskrevet.

Formanden: Rigsdagsmanden for Born-
holms Amts 1ste Valgkreds har Ordet.

Rofved: Jeg frasigter det.

Formanden: Rigsdagsmanden for Sorø
Amts 2den Valgkreds har Ordet.

Alberti: Jeg kan ikke erklære mig enig
i den Paastand, der blev fremsat af den ærede
trede Kjøbenhavnske Rigsdagsmand (Feddersen),
at §§ 15 og 16 i Forordningen af 26de Januar
1821 om det juridiske Studium skulde være
traadte ud af Kraft. Jeg var netop det Med-
lem her i Thinget, som dengang stillede det
Ændringsforslag til Kjøbenhavns Communallov,
af hvis Antagelse det ærede Medlem vil ud-
lede, at disse Paragrapher skulde være traadte
ud af Kraft. Da jeg stillede det, var det na-